

De universiteit bouwt, de buurt schudt, trilt en zakt

Op Roeterseiland bouwt de UvA de komende jaren een nieuwe stadscampus. Professoren niet blij, studenten niet blij, burens boos. Een tussenstand.

tekst HANS VAN DER BEEK
foto JEAN-PIERRE JANS

Bij Bente Wiegman op tafel rammet een kopje koffie. Er rijdt net een vrachtwagen voorbij. En dit gaat de komende jaren zo door, in de Valkenierstraat, voorheen een rustige zijweg van de Wibautstraat, tegenwoordig een route van werkverkeer naar Roeterseiland, de nieuwe stadscampus van de Universiteit van Amsterdam. Buurman Ben Zimmer is bang dat zijn woonblok aan de Sarphatistraat verder gaat verzakken als straks het heien begint. Zimmer: "Ik houd mijn hart vast." En bewoner Yasmina van Gurp vraagt zich af waarom zij de overlast moet hebben van de grote plannen van de UvA. "Zij willen bouwen, wij niet."

Het zijn de oproepen van omwonenden in door de bewoners zelf gemaakte spots die de UvA manen wat meer rekening te houden met de burens, want daar is het volgens hen behoorlijk bij ingeschoten. Alle klachten en grieven worden verzameld op de website sarphatiblok.nl, die wordt beheerd door Jaap 'Dutch' den Hollander. "Ik ben een beetje de spion van de buurt."

Vanaf zijn etage op drie hoog heeft Den Hollander perfect zicht over het hele bouwterrein en als gepensioneerde fotograaf en filmer heeft hij tijd, en gedrevenheid, genoeg elke misstand vast te leggen en op de site te plaatsen. Draaiende motoren van vrachtwagens die om zeven uur 's ochtends wachten tot de poort opengaat. Lampen aan het plafond die slingeren als een zandvrucht voorbij komt. "Dit is een woonblok uit 1910. De huizen zijn nu al tussen de twaalf en twintig centimeter verzakt door het bouwen van de UvA sinds de jaren zestig. Nog een keer tien jaar zwaar vrachtwaker komt de huizen echt niet ten goede."

De flatscreens van Den Hollander staan ook regelmatig in de kamer te trillen. Den Hollander: "Dit is allemaal sompige grond, je voelt alles. Als de rupsbanden van een bulldozer alleen al staan te wringen op de grond, voel je dat al. Maar de UvA houdt geen enkele rekening met ons. Ze noemen zich wel stadsuniversiteit, maar van de bewoners trekken ze zich al jaren weinig aan." De UvA gooit de komende jaren haar terreinen flink op de schop. De huidige 65 gebouwen, verspreid door de stad, moeten uiterlijk 2018 zijn ondergebracht in vier stadscampus: alfa, bèta, gamma

"Zo'n campus kun je net zo goed in Diemen neerzetten"

en medisch. De bètafaculteit wordt gevestigd op het Science Park in de Watergraafsmeer, het academisch ziekenhuis AMC blijft in Zuidoost en de Oudemanhuispoort en het Binnengasthuissterrein worden de thuishaven van de historici en taalstudenten.

Maar daarom moet de rechtenfaculteit de Oudemanhuispoort verlaten om, samen met politicoologie, economie en maatschappij- en gedragswetenschappen, een nieuwe gammacampus te vormen op Roeterseiland - Amstelcampus genaamd. Op de campus komen tevens horeca, winkels, woningen voor 40.000 studenten. De totale kosten: 600 miljoen euro.

Op de rechtenfaculteit zelf staan velen ook niet te springen om de onpraktische, maar historische Oude-

manhuispoort te verlaten. Het rommelige wordt juist gezien als de charme van het gebouw. Het ruikt er naar historie. En de ligging, hartje centrum, omgeven door kroegen, werkt ook niet tegen. Dat is de meerwaarde van de rechtenfaculteit, vinden de studenten, die hun afkeer van de verhuizing verwoorden op de website onzepoort.nl. Als ze in de nieuwbouw hadden willen studeren, hadden ze net zo goed meteen naar de VU aan de windiger De Boelelaan kunnen gaan, vinden ze.

Op de website kunnen studenten een petitie invullen, die zal worden aangeboden aan de raad van bestuur van de UvA. De centrale studentenraad, de centrale ondernemingsraad, de facultaire studentenraad, de facultaire ondernemingsraad en een collectief van 25 hoogle-

raren hebben zich inmiddels uitgesproken tegen de verhuizing. Volgens hen is er na de renovatie ruimte zat in de Oudemanhuispoort.

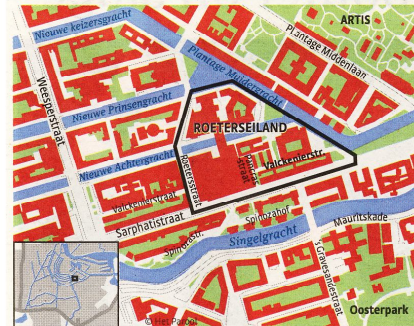
Volgens de raad van bestuur is de verhuizing echter noodzakelijk: de panden in de binnenstad voldoen niet meer aan de maatstaven en al helemaal niet gezien de forse groei van het aantal studenten. In 1960 telde de UvA nog zeventien duizend studenten, nu zijn dat er dertigduizend en tot 2020 zal dat aantal nog eens met een derde toenemen. Bovendien, zegt het bestuur, zal de Oudemanhuispoort vanaf 2016 worden gebuikt voor de hele UvA, voor congressen en grote hoorcolleges.

Terwijl de discussie tussen de academici voortduurt, zitten de burens

van Roeterseiland al midden in de verbouwing. Den Hollander is het met de onwillige studenten en professoren eens, al is zijn motivatie niet geheel academisch. Den Hollander: "Dat is toch juist leuk, al die verschillende panden door de stad? Zo'n hele campus op Roeterseiland kun je net zo goed oppakken en in Diemen neerzetten."

Het moet wel een prachtige campus worden, dat erkent Den Hollander. Hij heeft er een houten maquette van gezien. "Ik zag ook een houten blokje staan, vlak voor mijn balkon. Dat wordt een studentenflat van achttien meter hoog."

Van de oude diamantslijperij, een monument, blijft alleen de voorgevel staan en daarin wordt Crea, het cultureel studentencentrum van de UvA, gevestigd. En juist doordat die

voorgevel gestut moet worden, kan het bouwverkeer volgens de UvA niet over de Nieuwe Achtergracht en dat was één van de alternatieve routes voor het bouwverkeer die de omwonenden hadden voorgesteld.

Overleg over alternatieve verkeersroutes was niet mogelijk, aldus de boze bewoners. Den Hollander: "De UvA blijft een onbetrouwbare gesprekspartner. Na maanden van overleg met de afdeling huisvestingsontwikkeling drukte ze uiteindelijk haar wil door. Daarom willen we alleen nog praten met het college van bestuur. We zijn niet tegen de bouwplannen, maar hou tenminste rekening met de burens. Maar het lijkt alsof ze lak hebben aan alles. Ze roepen wel dat ze zo min mogelijk overlast willen geven, maar daar merken we niets van."

De UvA-man: bouwverkeer is naar, ik heb het zelf thuis ook

"Oudere bewoners die al vanaf de jaren zestig in dit blok wonen, worden al woedend als ze alleen de naam UvA horen. Eigenlijk zou de geschiedenis herschreven moeten worden. 1967: de verovering van Roeterseiland door de UvA. Sindsdien krijgt die alles wat ze hier wil bouwen voor elkaar."

De Vereniging van Eigenaren Sarphatistraat maakt zich ook zorgen. In 2003 kochten de leden nieuwbouwappartementen van UvA Vestgoed en nu blijkt de passage naar het nieuwe Roeterseiland voor hun deur te lopen en kunnen ze twintigduizend fietsers per dag verwachten. Bewoner Inez van den Hoeven: "We snappen het belang van de universiteit en de gemeente, maar wij zijn nooit benaderd of geïnformeerd. Overal in de luist is een mooi infobulletin over Roeterseiland verspreid, behalve bij ons."

UvA-woordvoerder Paul Helbing toont alle begrip voor de omwonenden. Helbing: "Bouwverkeer is heel vervelend, ik heb het zelf thuis ook. Daarom hebben we ook een telefoonnummer waar mensen klachten kunnen melden. We luisteren naar de signalen van bewoners, maar enige overlast is onvermijdelijk."

Dat de UvA een onbetrouwbare gesprekspartner is, ontkent Helbing. "We hebben meerdere malen overleg gevoerd, maar dat bleek niet mogelijk. De bewoners hebben aangegeven dat ze alleen met het college van bestuur willen praten, maar de directeur huisvesting kan die gesprekken ook voeren."

Alternatieve routes zijn volgens Helbing niet mogelijk. "Ook de gemeente en de verkeerspolitie spelen daar een rol in. We praten over vijf vrachtauto's per dag en in piekweken, tijdens de sloop en de aanvoer van bouwmaterialen, kan dat oplopen tot tien. Maar als we een andere route hadden genomen, hadden andere mensen daar weer meer last van."

Ook over het verzet binnen de universiteit is Helbing duidelijk. "Het gaat goed met de plannen voor de vernieuwing. Binnen de UvA wordt met alle geleidingen overleg gevoerd. Overigens bestaat de groep professoren die zich tegen de verhuizing verzetten, voor het grootste deel uit emeritus hoogleraren. Die zijn niet dagelijks aan de universiteit verbonden."

De burens van de nieuwe campus hebben het zware materieel zowat in de achtertuin. Als de rupsbanden van een bulldozer in de grond wringen, voel je dat hier al.